

Onderbouwing vliegprogramma 2024-2026

Als Commissie Evaluatie Nationaal Vliegprogramma is ons de opdracht gegeven om met een voorstel te komen voor een nieuw nationaal vliegprogramma 2024. De opdracht houdt voorts in om te kijken naar vlieggebieden en de organisatie daarvan¹. In dit document leggen we uit welke keuzes we hebben gemaakt voor het vliegprogramma. Centraal staan daarbij de uitgangspunten en randvoorwaarden die gedeeld zijn met het NPO bestuur en de Ledenraad op de Voorjaarsvergadering op 11 maart 2023. De uitgangspunten zijn:

- *duivenwelzijn borgen*
- *verenigingen blijven de basis voor de duivensport*
- *bestaande belasting vrijwilligers verlagen*
- *kosten beheersbaar houden*
- *aantrekkelijk spel voor alle disciplines*
- *tegemoetkomen aan wensen van zowel hobbyist als meer professionele spelers*

Als Commissie zijn we ervan overtuigd dat voor aantrekkelijke en toekomstbestendige duivensport deze uitgangspunten leidend moeten zijn.

Algemeen

We kiezen als Commissie in dit vliegprogramma niet voor revolutie, maar voor evolutie. De evaluatie van het vliegprogramma zoals dat in 2022 en 2023 is vervlogen heeft een aantal verbeterpunten opgeleverd, die we hebben verwerkt in de uitgangspunten. Als voorbeeld noemen we het aantal vluchten, de grote hoeveelheid aan lossingen en daarmee samenhangende belasting van vrijwilligers, maar ook bespeuren we enige ontevredenheid bij specialisten van de verschillende disciplines en tot slot de breed levende wens om een groot aantal instapmogelijkheden te hebben om met jonge duiven te starten. Evolutie en geen revolutie, want het bestaande vliegprogramma heeft toch ook zijn nut bewezen. Bij het zoeken naar verbeteringen hebben we niet alleen naar het geëvalueerde vliegprogramma 2022 en 2023 gekeken, maar ook naar hoe er in het buitenland wordt gevlogen. Met name het Belgische vliegprogramma kent naar het oordeel van de Commissie goede elementen die wij ook gebruiken in dit voorstel.

---

¹ Volgens het HR artikel 21 lid 8 is het NPO Bestuur bevoegd deze commissie in te stellen. De opdracht aan de commissie luidt als volgt; Evalueer het Nationaal Vliegprogramma waarbij met name wordt gekeken naar de volgende criteria;

- Is het welzijn van onze duiven geborgd.
- Biedt het Nationaal Vliegprogramma voor de verschillende speldisciplines attractief spel.
- Is de betaalbaarheid van de duivensport geborgd.
- Is het Nationaal Vliegprogramma uit te voeren voor de verenigingen en afdelingen.

Het eindproduct van de Commissie is een aanbeveling aan het NPO Bestuur hoe het Nationaal vliegprogramma 2024 eruit komt te zien. Het NPO Bestuur wil de aanbeveling graag ontvangen voor 1 augustus 2023.

Keuzes per discipline

Vitesse

Voor de vitesse kiezen we voor 6 vluchten, in vergelijking met het bestaande vliegprogramma is dat er 1 minder. Deze vluchten worden in beginsel in afdelingsverband gelost, waarbij we als Commissie adviseren om in de weken 16, 17, 28 (jong 1) en 29 (jong 1) en 32 (jong 2) in maximaal twee groepen per afdeling te lossen. Dit laatste advies is gebaseerd op de uitgangspunten om te komen tot verlaging van de kosten van vervoer en lossingen en de daarmee samenhangende belasting van vrijwilligers. De vitesse vluchten worden in de verenigingen ingekorfd. We hebben, kijkend naar het uitgangspunt dat de verenigingen de basis zijn voor de duivensport, er voor gekozen om in principe elke week een vlucht in de eigen vereniging te hebben. Wat betreft de losplaatsen voor de vitesse afstanden (dus voor vitesse oud en vitesse jong en oud) adviseren we om per afdeling te komen tot twee tot maximaal drie losplaatsen, zodat het knelpunt van beschikbare losplaatsen wordt opgelost en op die manier kruislossingen kunnen worden voorkomen. Dit is in het belang van duivenwelzijn omdat zo onnodige verliezen kunnen worden voorkomen.

Midfond

Ook het midfond programma bestaat uit 6 vluchten, dit is gelijk aan het bestaande vliegprogramma. Net als de vitesse vluchten kiezen we ervoor ook deze vluchten in de eigen vereniging in te korven. Twee van de zes vluchten geven we het predicaat Grand Prix (GP), dat zijn de vluchten in de weken 23 en 27. In vergelijking tot het huidige programma en het daarvoor benodigde aantal lossingen levert de keuze om alle midfond vluchten in 5 vlieggebieden (provinciale lossingen genaamd) te lossen de grootste winst op. Dit is winst voor de vervoerskosten, kosten van lossingen en de belasting van vrijwilligers. Het levert bovendien een bijdrage aan het knelpunt dat het steeds moeilijker wordt om losplaatsen te vinden en te behouden. Hoe de 5 vlieggebieden eruit gaan zien wordt in een ander onderdeel van ons advies uitgelegd en onderbouwd.

Dagfond

We kiezen voor 5 vluchten die in Nationale Inkorf Centra (NIC's) worden ingekorfd om zo de basisverenigingen te ontlasten en tegemoet te komen aan het uitgangspunt van vermindering van de belasting van vrijwilligers. De vluchten in de weken 28 en 30 geven we het predicaat GP. In vergelijking tot het huidige programma schrappen we de nationale dagfond vlucht. Als Commissie zijn we van oordeel van de diepte van Nederland te groot is voor een eerlijke nationale dagfond vlucht. Om die reden introduceren we semi-nationale vluchten. Op die twee vluchtdagen vliegen we dus vanuit twee losplaatsen een dagfond vlucht waarbij de diepte aanvaardbaar is met het oog op eerlijk spel. De twee genoemde GP dagfondvluchten zijn dergelijke semi-nationale vluchten. De andere drie dagfondvluchten worden vervlogen in de vijf nieuwe vlieggebieden, waarbij dus gelost wordt vanuit 5 stations. Met deze 5 vluchten waarvan er twee semi-nationale GP's zijn, bieden we aantrekkelijk en eerlijk spel voor de liefhebbers van deze discipline.

Grote fond/ochtendlossingen

Het bestaande vliegprogramma kent reeds een vlucht met ochtendlossing, in week 26. De evaluatie hiervan, met name de grote deelname, is de reden om in het voorstel 2 van dergelijke grote fond vluchten op te nemen. Met twee vluchten ontstaat overigens ook de mogelijkheid om hier een separaat kampioenschap over te vervliegen. We hebben deze twee vluchten in de weken 25 en 31 geprogrammeerd, waarbij de samenhang met de dagfond en marathonvluchten leidend is geweest. Ook dit zijn semi-nationale vluchten die dus worden ingekorfd bij een NIC. Deze vluchten kent men in

België ook, zijn populair omdat zij aantrekkelijk spel bieden voor zowel de dagfond- als de marathon spelers.

Marathon

Bij de marathon kiezen we voor een terugkeer naar 3 echte nationale vluchten met middaglossing in de weken 24, 27 en 30. Net als in 2022 en 2023 zijn de vluchten St. Vincent en Bergerac GP vluchten. De opbouw van het marathon programma, ook in samenhang gezien met de twee grote fond ochtendlossingen in de weken 25 en 31 biedt volop mogelijkheid tot aantrekkelijk spel voor de liefhebbers van deze discipline. Er kan in ploegen worden gespeeld en er zijn mogelijkheden voor zowel de ervaren duiven als de jaarlingen. Dit laatste is van belang om het duivenwelzijn te borgen. Naast de drie nationale middaglossingen zijn er nog twee semi-nationale marathonvluchten met middaglossing in de weken 22 en 28, waarbij die in week 22 optioneel is. Allen worden ingekorfd bij een NIC. De splitsing in Noord en Zuid geeft de ruimte om te komen tot goede afstanden per vliegebied. Hiermee komen we in totaal op 5 marathonvluchten, zoals ook in 2022 en 2023 het geval was. De ZLU vluchten beschouwen we als Commissie als een gegeven, zij bieden voor met name de marathonspelers in het zuiden en midden van Nederland aantrekkelijk spel.

Jong

De Commissie heeft uitgebreid gesproken over het jonge duivenprogramma. We hebben daarbij uitdrukkelijk het duivenwelzijn vooropgesteld: het programma moet zoveel mogelijk instapmogelijkheden bieden. Dit voorkomt dat liefhebbers zich 'gedwongen' zien om te starten terwijl hun ploeg daar nog niet klaar voor is. In de weken 25-27 hebben we trainingsvluchten geprogrammeerd, waarbij in week 25 en 27 alleen jonge duiven kunnen worden ingekorfd. De oude duiven kunnen in die weken immers op de midfond worden gespeeld. We kiezen na die drie trainingsweken vervolgens voor 2 toeren. Toer 1 bestaat uit 4 vluchten met vitsse afstanden in de weken 28 t/m 31. Vervolgens start in week 32 toer 2. Op deze manier kan men van week 25 tot week 32 starten met zijn of haar jonge duiven. De vluchten in de weken 32, 34 en 36 zijn naast de grote fond vluchten met ochtendlossing een ander voorbeeld van het gebruiken van succesvolle elementen van het Belgische vliegprogramma. Deze vluchten in augustus en begin september zijn zowel voor jonge duiven als oude duiven te spelen. We verwachten als Commissie dat deze grote vluchten tegemoetkomen aan de wens van de jonge duivenspecialisten en daarnaast de mogelijkheid geven om de oude duiven te spelen op aantrekkelijke grote concoursen. De vluchten in de weken 34 en 36 krijgen met het predicaat GP de daarbij behorende extra aandacht. De vluchten in de weken 32 en 36 worden provinciaal gelost. In week 34 kiezen we voor een semi-nationale vlucht met de uitstraling van de klassieker der junioren uit het verleden.

Voorzet Nationale Kampioenschappen

Als Commissie zijn we van mening dat de 6 vitsse vluchten voor de oude duiven in de weken 15-18, 22 en 24 kunnen tellen voor het nationaal kampioenschap vitsse. Voor het nationaal kampioenschap midfond tellen de vluchten in de weken 19-21, 23, 25 en 27. Voor het nationaal kampioenschap dagfond tellen de 5 geprogrammeerde dagfondvluchten en voor het nationaal kampioenschap marathon tellen de 5 marathonvluchten. Over de twee grote fond vluchten zou een nieuw kampioenschap in het leven kunnen worden geroepen. Voor het nationaal kampioenschap jong tellen de vluchten van toer 1 inclusief de vluchten in de weken 32, 34 en 36.

Tot slot – nogmaals de uitgangspunten

Dit vliegprogramma biedt aantrekkelijk spel voor liefhebbers voor alle disciplines en laat bovendien de mogelijkheid open om voor een generaal kampioenschap te spelen. Het combineert de door ervaring bewezen onderdelen uit het bestaande traditionele programma met vernieuwende elementen, zoals de grote fond vluchten met ochtendlossing en de drie vluchten voor jong en oud in de weken 32, 34 en 36. Hiermee komt het tegemoet aan de wensen van zowel de hobbymatige als de meer professionele spelers. Door de zorgvuldige opbouw, zowel voor de oude duiven als de jonge duiven en de ruime instapmogelijkheden om te starten met jonge duiven komt het tegemoet aan de eisen van duivenwelzijn. Daarbij hoort ook de opbouw van het marathonprogramma, wat spelmogelijkheden in ploegen en opbouw in afstand, ook voor de jaarlingen, mogelijk maakt. De grootste winst in termen van belasting van vrijwilligers en de kosten van vervoer en lossingen zit in de keuze voor enerzijds een compact programma in termen van aantal vluchten en anderzijds in veel minder lossingen. We kiezen voor grotere lossingen in grotere vlieggebieden. Dit biedt naast genoemde efficiëntie winst bovendien spelplezier. Omdat de meeste vluchten in de eigen vereniging kunnen worden ingekorfd blijft de vereniging de basis voor de duivensport.

Evaluatie

Wij stellen voor om bij invoering van dit programma in 2024 het verloop van de vluchten en deelname jaarlijks te monitoren, met name de vernieuwende onderdelen van dit programma. Na afloop van het seizoen 2025 dient er een evaluatie plaats te vinden voor eventuele bijstelling van het programma per 2026. Deze Commissie is bereid daaraan een bijdrage te leveren.